

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2Co/13/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1301899338
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Králová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1301899338.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Michaely Královej a členiek senátu JUDr. Ivany Jahnovej a JUDr. Nadeždy Wallnerovej v právnej veci žalobkyne: M. I. N., narodená dňa XX.X.XXXX, bytom: X. D. Č.. XXX, E., zastúpená Weis & Partners s.r.o., so sídlom: Ivánska cesta č. 30/B, Bratislava, IČO: 47 234 776, proti žalovanej X/: N. H., narodená dňa XX.X.XXXX, bytom: S. U. Č.. X, X., žalovanej X/: M. Z. H., narodená dňa XX.X.XXXX, bytom: E. U. Č.. X, V., žalovanému 3/: T. Y., narodený dňa XX.X.XXXX, bytom: D. ulica č. X, Y., zastúpený JUDr. Róbertom Bockaničom, advokátom, so sídlom: Seberínho č. 1, Bratislava, o zaplatenie 13.277,57 eur s príslušenstvom, o odvolaniach žalobcu a žalovaných 1/ a 3/ proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III č.k. 14C/187/2001-926, zo dňa 24.9.2019, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd odvolanie žalobkyne proti výroku I, II a III rozsudku Okresného súdu Bratislava III, č.k. 14C/187/2001-926, zo dňa 24.9.2019 v rozsahu uloženia povinnosti žalovaným 1/, 2/ a 3/ zaplatiť žalobkyni z dlžnej istiny úrok z omeškania vo výške 15,5 % ročne odo dňa 2.1.2002 o d m i e t a.

II. Odvolací súd výrok rozsudku Okresného súdu Bratislava III, č.k. 14C/187/2001-926, zo dňa 24.9.2019 proti žalovanej 1/ m e n í tak, že žalovaná 1/ j e p o v i n n á zaplatiť žalobkyni 2.834,76 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,5 % ročne od 27.3.2007 do zaplatenia, a vo zvyšku sa žaloba proti žalovanej 1/ z a m i e t a.

III. Odvolací súd výrok rozsudku Okresného súdu Bratislava III, č.k. 14C/187/2001-926, zo dňa 24.9.2019 proti žalovanej 2/ m e n í tak, že žalovaná 2/ j e p o v i n n á zaplatiť žalobkyni 3.144,13 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,5 % ročne od 28.3.2007 do zaplatenia, a vo zvyšku sa žaloba proti žalovanej 2/ z a m i e t a.

IV. Odvolací súd výrok rozsudku Okresného súdu Bratislava III, č.k. 14C/187/2001-926, zo dňa 24.9.2019 proti žalovanému 3/ m e n í tak, že žalovaný 3/ j e p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni 7.297,35 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 4.4.2007 do zaplatenia, a vo zvyšku sa žaloba proti žalovanému 3/ z a m i e t a.

V. Žalobkyňa má nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Bratislava III rozsudkom č.k. 14C/187/2001-926 zo dňa 24.9.2019 uložil žalovanej 1/ povinnosť zaplatiť žalobkyni 2.834,76 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 7,5 % ročne od 27.3.2007 do zaplatenia a vo zvyšku žalobu zamietol; žalovanej 2/ uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni 3 144,13 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 7,5 % ročne od 28.3.2007 a vo zvyšku žalobu zamietol; žalovanému 3/ uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni 7.297,35 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške

7,5 % ročne od 4.4.2007 do zaplataenia a vo zvyšku žalobu zamietol. Zároveň rozhodol o trovách konania tak, že žalovaní 1/ až 3/ sú povinní nahradiť žalobkyni trovy konania v plnej výške.

2. V odôvodnení uviedol, že žalobkyňa sa žalobou doručenou súdu dňa 18.12.2001 domáhala voči L. J. (pôvodne žalovaný), zaplatiť jej 13.277,57 eur (400.000 Sk) spolu s príslušenstvom, z titulu bezdôvodného obohatenia. Žalobu odôvodňovala tým, že reagovala na ponuku na predaj 4-izbového bytu na H. ulici číslo X, výlučným vlastníkom ktorého bola pani D. E.Á., a ktorá splnomocnila L. J., aby ju zastupoval pri odpredaji bytu. Ten sa so žalobkyňou dohodol na predaji bytu, pričom ešte pred uzatvorením zmluvy o prevode vlastníctva bytu prevzal zálohu na kúpnu cenu predmetného bytu a to vo výške 13.277,56 eur (400.000 Sk). Prevzatie zálohy písomne potvrdil dňa 5.11.2001. Potom, ako žalobkyňa dňa 12.11.2001 podpísala zmluvu a bol podaný návrh na vklad vlastníckeho práva zistila, že dňa 8.11.2001 bol na katastrálny úrad doručeným aj iný návrh na vklad, týkajúci sa predmetného bytu. Po zvážení všetkých okolností sa rozhodla od zmluvy odstúpiť, písomne vypracované odstúpenie doručila L. J. dňa 13.11.2001, a zároveň ich vyzvala na vrátenie uhradenej zálohy a to najneskôr do 16.11.2001. Žalobkyňa nemala možnosť posúdiť platnosť predchádzajúcej zmluvy, a preto dňa 20.11.2001 z opatrnosti opäť odstúpila od zmluvy o prevode bytu. Toto odstúpenie doručovala D. E. dňa 20.11.2001 a opätovne vyzvala na vrátenie poskytnutej zálohy, čo sa nestalo, preto sa obrátila so žalobou na súd.

3. Do konania na návrh žalobkyne vstúpila na strane žalovaného D. E., ktorá zomrela 20.10.2003. Súd prvej inštancie pokračoval v konaní s dedičmi. Uznesením č.k. 14C/187/2001-501 zo dňa 28.11.2012 pripustil zmenu žalobného petitu, keď žalobkyňa sa domáhala, aby súd zaviazal žalovaného L. J. uhradiť jej 13.277,57 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 17,6 % ročne od 17.11.2001 do zaplataenia a voči ostatným (dedičia po D. E.) žalobu zamietnuť, eventuálne zaviazat' dedičov a to J. H. uhradiť jej 2.834,76 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 17,6 % ročne od 17.11.2001 do zaplataenia, M.. H. uhradiť jej 3.144,13 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 17,6 % ročne od 17.11.2001 do zaplataenia, T. Y. uhradiť jej 7.298,68 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 17,6 % ročne od 17.11.2001 do zaplataenia, a zároveň zamietnuť žalobu voči žalovanému L. J..

4. Súd prvej inštancie rozsudkom v poradí prvým č.k. 14C/187/2001-545, zo dňa 24.1.2013, spolu s opravným uznesením č.k. 14C/187/2001-684 zo dňa 1.6.2015, zaviazal žalovaného J.Á. H. k zaplataeniu sumy 2.632,94 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,50 % ročne od 27.3.2007 do zaplataenia, žalovanú M.. Z. H.M. k povinnosti zaplatiť 3.144,13 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 28.3.2007 do zaplataenia a žalovaného T. Y. k zaplataeniu 6.779,53 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 4.4.2007 do zaplataenia a vo zvyšku žalobu zamietol. Zároveň zamietol žalobu voči žalovanému L. J., v časti ktorej bol rozsudok odvolacím súdom potvrdený. Vo výrokoch týkajúcich sa povinnosti platiť odvolací súd predmetný rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie s tým, že bolo potrebné opätovne ustáliť skutkový stav veci a ustáliť čistú hodnotu dedičstva, ktorú každý z dedičov nadobudol po ich právnej predchodkyni a vo veci znova rozhodnúť. Súd prvej inštancie následne doplnil dokazovanie, všetky strany sporu boli oboznámené so znaleckým posudkom č. 56/2011-rev. 2012, oboznámil sa aj s obsahom odstúpenia od zmluvy, ktorú listinu podpísali žalobkyňa a pani D. E..

5. V konaní nebolo sporné, že výlučným vlastníkom bytu na H. ulici číslo X, Y. bola v čase uzatvorenia zmluvy D. E. a dňa 24.10.2001 bola uzatvorená v zmysle ustanovenia § 31 Občianskeho zákonníka dohoda o plnomocenstve medzi D. E. a L. J., na základe čoho bol L. J. oprávnený v mene D. E. odpredať byt. Za týmto účelom bol oprávnený najmä vybrať kupca, zadovážiť všetky potrebné doklady, prevziať zálohu a dať vypracovať kúpnopredajnú zmluvu, podať návrh na vklad do katastra nehnuteľnosti na základe uzavretej kúpnej zmluvy. Nebolo sporné, že dňa 5.11.2001 L. J. písomne potvrdil prevzatie zálohy vo výške 13.277,57 eur (400.000,- Sk) od žalobkyne. V potvrdení sa uvádza, že predmetnú sumu preberá za pani D. E., majiteľku predmetného bytu, na základe dohody o plnomocenstve zo dňa 24.10.2001. V ustanovení článku III ods. 3 zmluvy o prevode vlastníctva bytu (uzavretej medzi žalobkyňou a D. E.) sa konštatuje, že kupujúca zaplatila pred podpisom kúpnej zmluvy 400.000,- Sk a zvyšná suma 600.000,- Sk bude zaplataená do 10.12.2001, suma 1.000.000 Sk bude uhradená do 31.12.2001. V zmysle článku III ods. 4 zmluvy sa účastníčky dohodli, že právny vzťah založený touto kúpnou zmluvou v prípade nezaplataenia kúpnej ceny v zmysle § 610 Občianskeho zákonníka zaniká. Dňa 13.11.2001 žalobkyňa odstúpila od zmluvy o prevode vlastníctva, zároveň požiadala o vrátenie zálohy vo výške 13.277,57 eur. Listom zo dňa 25.11.2001 L. J. žalobkyni odpovedal, odstúpenie od

zmluvy nerozporoval, uviedol však, že ako splnomocnený zástupca pani E. vybavoval veci súvisiace s kúpou bytu, a preto po predložení rozhodnutia o zastavení konania jej bude vrátená čiastka 390.764 Sk. V spore bolo preukázané, že dňa 11.12.2001 D. E., Ľ. J. a E. Č. podpísali potvrdenie o prevzatí zálohy. Jeho obsahom bolo prehlásenie D. E., že dňa 11.12.2001 prevzala zálohu na odpredaj jej bytu vo výške 400.000,- Sk od Ľ. J., ktorý zálohu prevzal od žalobkyne.

6. Súd prvej inštancie ustálil, že právny vzťah medzi žalobkyňou a D. E. zanikol v zmysle ustanovenia § 610 Občianskeho zákonníka dňa 1.1.2002. Poukázal na skutočnosť, že zmluva o prevode vlastníctva bytu zo dňa 7.11.2001, ktorú uzatvorila žalobkyňa a D. E., neobsahovala žiadne ustanovenie, ktoré by jej umožnilo od zmluvy odstúpiť, avšak ustanovenie článku III bod 4. obsahovalo dohodu zmluvných strán, podľa ktorej právny vzťah založený touto kúpnu zmluvou v prípade nezaplatenia kúpnej ceny zaniká, v zmysle ustanovenia § 610 Občianskeho zákonníka. Podľa zmluvy mala byť kúpna cena uhradená do 31.12.2001. Kúpna cena zaplatená nebola a žalobkyňa si svoje právo vyplývajúce z ustanovenia § 610 Občianskeho zákonníka uplatnila (svoj prejav vôle nazvala odstúpenie od zmluvy).

7. Zo skutkových zistení bolo nepochybné, že Ľ.S. J. konal pri prevzatí kúpnej ceny od žalobkyne ako zástupca predávajúcej a povinnosť vydať plnenie získané z právneho dôvodu, ktorý odpadol, vzniká adresátovi tohto plnenia. Vychádzajúc zo skutkového stavu, že právny vzťah medzi žalobkyňou a nebohú D. E. dňa 1.1.2002 zanikol, D. E. vznikol majetkový prospech získaný plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol a v zmysle ustanovenia § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka povinnosť bezdôvodné obohatenie vydať. D. E. dňa 20.10.2003 zomrela a na vrátenie peňažného plnenia sú preto legitimovaní právni nástupcovia po nebohej D. E.Í..

8. V rámci skutkového stavu súd prvej inštancie ďalej uviedol, že rozhodnutím sp.zn. 31D/2102/2003 zo dňa 17.2.2010 bolo vydané osvedčenie o dedičstve po poručiťke D. E., z ktorého vyplýva, že dedičstvo nadobudli M.. Z. H., J. H. a J. Y.. Predmetom dedičstva boli iba aktíva a to nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX - byt č. XX na X. poschodí bytového domu na H. ulici č. X, podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a podiel na pozemku, v cene podľa znaleckého posudku zo dňa 1.12.2008 vo výške 53.110,27 eur, nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX, kat. území P. D., nebytový priestor X-XX na X. poschodí E., bytového domu č. XXXXX, podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach vo všeobecnej cene podľa dohody dedičov vo výške 6.000,- eur, nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX, kat. území J. U., okres E., vo všeobecnej cene podľa dohody dedičov 164,21 eur, hnutelné veci vo výške 2,91 eur. Nehnuteľnosti v kat. území Nové Mesto nadobudla M.. Z. H. s povinnosťou výplaty ustupujúcim dedičom a to J. H. vo výške 16.597,- eur, J. Y. vo výške 43.152,10 eur. Nehnuteľnosti v kat. území Veľké Kostoľany nadobudol J. H. bez povinnosti výplaty ustupujúcim dedičom. Hnutelné veci nadobudla M.. Z. H..

9. Nakoľko žalobkyňa namietala dedičmi určenú cenu predmetného bytu, ktorá bola v dedičskom konaní stanovená na 53.110,27 eur, súd prvej inštancie v tomto spore otázku ceny zdedeného majetku posúdil sám a za tým účelom nariadil znalecké dokazovanie, kedy znaleckým posudkom č. XX/XXXX-Z..XXXX zo dňa 24.11.2011 znalec stanovil všeobecnú hodnotu predmetného bytu na sumu 78.337,65 eur.

10. Súd prvej inštancie ustálil, že výška nadobudnutého dedičstva je tvorená bytom a nebytovým priestorom (garážou), v hodnote stanovenej znaleckým posudkom 78.337,65 eur, pozemkami v kat. území Veľké Kostoľany v hodnote určenej dohodou dedičov vo výške 164,21 eur a hnutelné veci (vklad v banke) vo výške 2,91 eur, pričom súčet týchto hodnôt predstavuje sumu 78.504,77 eur. Podľa dedičského rozhodnutia nehnuteľnosti v kat. území Nové Mesto nadobudla M.. Z. H. s povinnosťou výplaty ustupujúcim dedičom a to J. H. vo výške 16.597 eur, J. Y. vo výške 43.152,10 eur. Spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnosti v kat. území Veľké Kostoľany nadobudol J. H. bez povinnosti výplaty ustupujúcim dedičom a predstavuje hodnotu 164,21 eur. Hnutelné veci vo výške 2,91 eur nadobudla M.. Z. H.. V percentuálnom vyjadrení k celkovej hodnote dedičstva predstavuje dedičský podiel M.. H. 23,68 %, J.Z. H. (N. H.) 21,36 % a J. Y. (T. Y.) 54,96 %.

11. J. Y. v priebehu sporu dňa 16.05.2010 zomrela a podľa osvedčenia o dedičstve 38D/354/2010 Dnot 57/2010 zo dňa 12.10.2010 nehnuteľnosti, hnutelné veci aj pasíva nadobudol a prebral T. Y. (žalovaný 3/), bez povinnosti výplaty ustupujúcim dedičom. J. H. v priebehu sporu dňa 4.11.2013 zomrel a jeho jedinou dedičkou sa stala N. H. (žalovaná 1/).

12. Pri výške bezdôvodného obohatenia 13.277,56 eur (suma vyplatenej zálohy na kúpnu cenu bytu) v prípade žalovanej 1/ (N. H.) predstavuje jej podiel sumu 2.836,08 eur (21,36 %). Žalobkyňa sa domáhala zaplata sumy 2.834,76 eur, preto súd prvej inštancie zaviazal žalovanú 1/ k zaplata sumy 2.834,76 eur. Žalovanú 2/ (M.. Z. H.) súd prvej inštancie zaviazal k zaplata sumy 3.144,13 eur (23,68 % z celkovej sumy). Žalovaného 3/ (T. Y.) súd prvej inštancie zaviazal k zaplata sumy 7.297,35 eur (54,96 % z celkovej sumy) a v časti 1,33 eur žalobu zamietol.

13. Čo sa týka príslušenstva, žalobkyňa žiadala priznanie úrokov z omeškania odo dňa nasledujúceho po dni odstúpenia od zmluvy, teda vo výške 17,6 % ročne od 21.11.2001 do zaplata. Súd prvej inštancie nepriznal úroky z omeškania od 21.11.2001, nakoľko nepovažoval odstúpenie od zmluvy za platný právny úkon. Mal za to, že právny vzťah zanikol nezaplata kúpnej ceny a nie odstúpením od zmluvy (neplatným) a výzvu na vrátenie bezdôvodného obohatenia mohla preto žalobkyňa povinnej adresovať až v čase splatnosti dlhu, čo bolo neskôr ako 20.11.2001. Súd prvej inštancie posudzoval nárok na úroky z omeškania s poukazom na § 563 Občianskeho zákonníka, že omeškanie začína prvý deň potom, ako bola žaloba doručená žalovanému, ak v spore nebolo preukázané, že bol dlžník vyzvaný k plneniu už skôr, čo musí preukázať ten, kto to tvrdí. Ak nie, považuje sa za kvalifikovanú výzvu na plnenie žaloba. Mal za preukázané, že J. H. bola žaloba doručená dňa 26.3.2007 (č.l. 125), preto priznal žalobkyni voči žalovanej 1/ (N. H.) úroky z omeškania vo výške 7,5 % ročne odo dňa 27.3.2007 do zaplata a vo zvyšku žalobu zamietol. M.. Z.Z. H. (žalovaná 2/) bola žaloba doručená 27.3.2007 (č.l. 125), preto ju súd prvej inštancie zaviazal na zaplata úrokov z omeškania vo výške 7,5 % ročne od 28.3.2007 do zaplata a vo zvyšku žalobu zamietol. J. Y. bola žaloba doručená dňa 3.4.2007 (č.l. 125), preto súd prvej inštancie priznal žalobkyni voči žalovanému 3/ (T. Y.) úroky z omeškania vo výške 7,5 % ročne od 4.4.2007 do zaplata a vo zvyšku žalobu zamietol.

14. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj CSP) v zmysle zásady úspechu a žalobkyni, ktorá bola úspešná v časti istiny a čiastočne úspešná aj v časti príslušenstva priznal právo na náhradu trov konania v plnej výške.

15. Proti tomuto rozhodnutiu v časti výroku I., ktorým boli žalobkyni priznané úroky z omeškania vo výške 7,5 %, v časti výroku II., ktorým boli žalobkyni priznané úroky z omeškania vo výške 7,5 %, v časti výroku III., ktorým boli žalobkyni priznané úroky z omeškania vo výške 7,5 %, podala žalobkyňa v zákonnej lehote odvolanie, keď namietala, že zo strany súdu prvej inštancie došlo k nesprávnemu výpočtu úrokov z omeškania, z čoho v zmysle § 365 ods. 1 písm. h) Civilného sporového poriadku vyplýva, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žiada odvolací súd, aby zmenil napadnutý rozsudok tak, že zmení výšku úroku z omeškania vo výroku I. rozsudku zo 7,5 % na 9,5 %, výroku II. rozsudku zo 7,5 % na 9,5 % a vo výroku III. rozsudku z 7,5 % na 9 %.

16. Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie v časti výroku I. podala žalovaná 1/ odvolanie, ktorým sa domáha zmeny rozhodnutia a zamietnutia žaloby voči jej osobe. V prípade, ak nie sú splnené podmienky pre zmenu rozhodnutia, žiada odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vrátiť vec na ďalšie konanie. Žalovaná 1/ má za to, že súd prvej inštancie neúplne zistil skutkový stav veci tým, že nevykonala a nenavrhol potrebné dostupné dôkazy na preverenie rozhodujúcich skutočností a tým dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Poukazuje na skutočnosť, že splnomocnený zástupca L. J. uviedol žalobkyni, že peniaze má uložené vo svojom depozite a písomne sa jej dňa 25.11.2001 vyjadril, že záloha jej bude vrátená vo výške 390.764 Sk. Vzhľadom na tieto skutočnosti podľa názoru žalovanej 1/ je nelogické a rozporuplné, aby potom pán J. o 16 dní dňa 11.12.2001 odovzdal peniaze v tom čase imobilnej osobe, pani E. niekde v garáži za prítomnosti svedkov, ktorí osobne pani E. nepoznali a boli v tom čase v pracovnom a priateľskom vzťahu s pánom J.. Žalovaná 1/ poukazuje na konanie, kedy žalovaný 3/ žiadal súd prvej inštancie, aby predviedol na výpoveď ošetrovatelku pani E. a osobne vypočul pána J., čomu však súd prvej inštancie nevyhovel. Má za to, že povinnosťou súdu je vypočutie všetkých dotknutých účastníkov konania, lebo to garantuje spravodlivý súdny proces.

17. Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie v celom rozsahu podal odvolanie žalovaný 3/ s odôvodnením, že zistený skutkový stav neobstoí a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Má za to, že nikdy nemal majetkový prospech a ani jeho nebohá manželka J. Y.. Je toho názoru, že predmetná záloha nikdy nebola odovzdaná pánom J. D. E. tak, ako to vyhodnotil súd prvej

inštancie. Táto bola zneužitá na vylákание finančnej sumy, zálohy. Žalovaný 3/ žiada žalobu zamietnuť v plnom rozsahu.

18. Žalobkyňa v podaní doručenom súdu dňa 13.7.2020 (po uplynutí zákonnej lehoty na odvolanie) označenom ako vyjadrenie žalobkyne k odvolaniu doplnila nad rámec rozsahu vymedzeného v odvolaní zo dňa 08.10.2019, že má za to, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil aj počiatkový deň plynutia úrokov z omeškania. Má za to, že aj v prípade, ak súd prvej inštancie považoval odstúpenie od zmluvy za neplatný právny úkon, druhú stranu vyzvala na vrátenie a v prípade, ak súd ustálil, že právny vzťah medzi žalobkyňou a D.Á. E. zanikol v zmysle § 610 Občianskeho zákonníka dňa 1.1.2002, považuje za dôvodné, aby jej súd priznal úroky z omeškania odo dňa nasledujúceho po 1.1.2002 a to odo dňa 2.1.2002 vo výške 15,5 % ročne. Postup súdu prvej inštancie, kedy priznal žalobkyni úroky z omeškania odo dňa doručenia žaloby jednotlivým dedičom, nepovažuje za správny. Žalobkyňa tvrdí, že jej patria úroky z omeškania odo dňa 2.1.2002, resp. od roku 2004, keď sám súd konštatuje, že priznať úroky možno odo dňa, kedy sa žalovaní ako dedičia dozvedeli o tom, že finančné prostriedky majú vrátiť. Potom však žalobkyni plynú úroky odo dňa doručenia prihlášky do dedičského konania po D. E. a to konkrétne odo dňa 5.8.2004, pričom výška úrokovej sadzby je 9 % ročne. Žalobkyňa má za to, že zo strany súdu došlo k nesprávnemu výpočtu úrokov z omeškania, z čoho v zmysle § 365 ods. 1 písm. h) CSP vyplýva, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

19. Odvolací súd preskúmal vec viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne je dôvodné a odvolania žalovaných 1/ a 3/ dôvodné nie sú.

20. Z hľadiska skutkového stavu veci vychádzal odvolací súd zo zistení súdu prvej inštancie a pre danú vec považoval za rozhodujúce, že dňa 7.11.2001 uzavrela žalobkyňa ako kupujúca a D. E. ako predávajúca, zmluvu o kúpe bytu č. XX nachádzajúceho sa v Y. na H. ul. č. X s tým, že podľa článku III odsek 3 tejto zmluvy zaplatila žalobkyňa pred podpísaním tejto zmluvy predávajúcej 400 000,- Sk z celej dohodnutej kúpnej ceny 2.000.000,- Sk, ktorá bola splatná v časti sumy 600 000,- Sk dňa 10.12.2001 a v časti sumy 1.000.000,- Sk dňa 31.12.2001. Časť kúpnej ceny 400 000,-Sk za predávajúcu prevzal dňa 5.11.2001 žalovaný 1, ktorý konal v mene predávajúcej na základe písomného plnomocenstva, vystaveného predávajúcou dňa 24.10.2001, čo v konaní nebolo sporné. Strany sporu v konaní nespochybňovali, že potom, ako žalobkyňa časť kúpnej ceny vo výške 400 000,- Sk zaplatila, bola predmetná kúpna zmluva zrušená a jej obsah sa nenaplnil. Žalobkyni vzniklo právo požadovať vrátenie zaplatenej sumy 400 000,- Sk. D. E. dňa XX.XX.XXXX zomrela.

21. V súdnej veci bol už v poradí prvým rozhodnutím Okresného súdu Bratislava III, č.k. 14C/187/2001-545 zo dňa 24.1.2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, č.k. 2Co/48/2016-757, 2Co/49/2016 zo dňa 21.3.2018 vyslovený právny záver, že vo vzťahu k uplatnenej pohľadávke sú vecne pasívne legitimovaní právni nástupcovia po zomrelej predávajúcej D. E., respektíve právni nástupcovia jej právnych nástupcov.

22. Odvolací súd v súvislosti s odvolacou argumentáciou žalovaných 1/ a 3/, ktorou namietajú svoju pasívnu vecnú legitimáciu poukazuje na svoje skoršie rozhodnutie a opakuje, že podľa § 22 odsek 1 Občianskeho zákonníka zástupcom je ten, kto je oprávnený konať za iného v jeho mene. Zo zastúpenia vznikajú práva a povinnosti priamo zastúpenému.

23. Podľa § 31 Občianskeho zákonníka pri právnom úkone sa možno dať zastúpiť fyzickou alebo právnickou osobou. Splnomocniteľ udelí za týmto účelom plnomocenstvo splnomocnencovi, v ktorom sa musí uviesť rozsah splnomocneného oprávnenia (odsek 1). Ak je potrebné, aby sa právny úkon urobil v písomnej forme, musí sa plnomocenstvo udeliť písomne. Písomne sa musí plnomocenstvo udeliť aj vtedy, ak sa netýka len určitého právneho úkonu (odsek 4).

24. Účelom občianskoprávneho inštitútu zastúpenia je, aby za osobu, ktorá buď nie je spôsobilá na právne úkony, alebo ktorá síce spôsobilá je, avšak z nejakého dôvodu nechce alebo nemôže sama konať, robil právne úkony ustanovený zástupca. Takéto zastúpenie upravuje Občiansky zákonník v ustanovení § 22 odsek 1 a vyplýva z neho, že zástupca robí právny úkon menom zastúpeného, na jeho účet, takže práva a povinnosti, ak zástupca koná v medziach oprávnenia, vznikajú priamo zastúpenému. Založenie účinkov zastúpenia predpokladá okrem plnej moci aj to, aby zástupca s treťou osobou konal

v mene zastúpeného a to takým zjavným spôsobom, že celý kontext konania zástupcu a tretej osoby je smerovaný k zastúpenému, ako zmluvnej strane.

25. Zo skutkových zistení súdu prvej inštancie je nepochybné, že L. J. pri prevzatí časti kúpnej ceny 400 000,- Sk od žalobkyne dňa 5.11.2001 konal ako zástupca predávajúcej (právnej predchodkyne aktuálne žalovaných 1, 2, 3).

26. Podľa § 451 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov. Podľa § 458 odsek 1 Občianskeho zákonníka sa musí vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením.

27. Povinnosť vydať plnenie získané z právneho dôvodu, ktorý odpadol vzniká tomu, kto bol adresát tohto plnenia. To znamená, že ak bezdôvodné obohatenie spočíva v plnení zo zrušenej zmluvy (právny dôvod plnenia odpadol), sú vo vzájomnom vzťahu len účastníci takejto zmluvy, čo platí bez ohľadu na to, či sa v súvislosti s plnením z tejto zmluvy obohatil i niekto tretí, alebo či v súvislosti s plnením z tejto zmluvy došlo k bezdôvodnému obohateniu i na úkor niekoho iného. Vecná legitímácia (či už aktívna alebo pasívna) je teda daná len voči účastníkom zmluvy, ktorými bola žalobkyňa a D. E.. Zástupca L. J. (pôvodne v konaní vystupoval ako žalovaný 1) nebol účastníkom zrušenej zmluvy, bol len osobou, ktorá bola predávajúcou splnomocnená k prevzatiu plnenia z predmetnej kúpnej zmluvy, a preto žalobkyňa nie je nositeľom oprávnenia požadovať od L. J. vrátenie sumy 13.277,57 eur (400 000,- Sk). V danej veci je k vráteniu peňažného plnenia legitimovanou osobou D. E., respektíve po jej smrti jej právni nástupcovia a z tohto dôvodu skutočnosť, či L. J. predávajúcej D. E. skutočne istinu 400 000,- Sk odovzdal nemá pre rozhodnutie v danej veci vo vzťahu k žalobkyňi ako druhej strane zrušenej kúpnej zmluvy právny význam. To si musia vysporiadať právni nástupcovia D. E. s L. J. sami, ako nároky z priameho zastúpenia D. E. osobou L. J.. Dokazovanie tejto skutočnosti presahuje rámec dokazovania v danej veci, a preto postup súdu prvej inštancie, ktorý nevykonal dôkazy navrhnuté na zistenie, či L. J. skutočne istinu 400 000,- Sk D. E. odovzdal, nevedlo k nesprávnym skutkovým zisteniam súdu prvej inštancie a ani táto odvolacia námietka žalovanej 1 nie je spôsobilá zvrátiť právny záver o plnej pasívnej zodpovednosti žalovaných 1, 2 a 3 ako právnych nástupcov D. E. v danej súdnej veci.

28. Odvolací súd poukazuje na to, že D. E., zanechala po svojej smrti majetok a dedičov. Okruh dedičov po zomrelej D. E., s ktorými súd prvej inštancie v konaní pokračoval, a ktorými sú aktuálne žalovaní 1, 2 a 3 bol správne súdom prvej inštancie ustálený na základe právoplatných rozhodnutí z dedičského konania po zomrelej D. E. (osvedčenie o dedičstve sp.zn. 31D/2103/2003, Dnot 28/2006 zo dňa 17.2.2010 vydané Okresným súdom Bratislava III poverenou notárkou JUDr. Adrianou Polákovou - č. I. spisu - 185), ako aj z dedičského konania po J. Y. a J. H., ktorí boli spolu s M.. Z. H. dedičmi po D. E., a ktorí tiež počas konania zomreli. Po poručiťelke D. E. nadobudol J. H. aktíva v hodnote 16.761,21 eur, M.. Z. H. nadobudla aktíva v hodnote 18.588,55 eur a J. BartT.ková aktíva v hodnote 43.152,10 eur. J. Y. zomrela dňa 16.5.2010. Podľa osvedčenia o dedičstve sp.zn. 38D/354/2010, Dnot 57/2010 zo dňa 12.10.2010 vydané Okresným súdom Bratislava II poverenou notárkou JUDr. Annou Grexovou sa dedičom J. Y. stal T. Y. - aktuálne žalovaný 3 (č. I. spisu - 225), pričom nadobudol aktíva v čistej hodnote 77.371,38 eur. J. H. zomrel dňa 4.11.2013. Podľa osvedčenia o dedičstve sp.zn. 20D/929/2013, 2Dnot 181/2013 zo dňa 18.3.2014 vydané Okresným súdom Trnava povereným notárom JUDr. Miroslavom Gregorom sa dedičom J. H. stala N. H. - aktuálne žalovaná 1 (č.I. spisu 707), pričom nadobudla aktíva v čistej hodnote 17.122,- eur.

29. Za dediča vo vlastnom slova zmysle možno považovať toho, komu bolo rozhodnutím súdu dedičstvo potvrdené, alebo kto sa stal nadobúdateľom pomernej časti dedičstva. Základom právnej úpravy dedenia je univerzálna sukcesia, ktorej dôsledkom je, že dedičia vstupujú do všetkých práv a povinností poručiťela, okrem tých ktoré smrťou poručiťela zanikajú. Dedičstvom sa rozumejú nielen majetkové práva poručiťela, ale aj povinnosti, vrátane dlhov poručiťela, za ktoré dedič zodpovedá do výšky ceny nadobudnutého dedičstva (§ 470 odsek 1 OZ). Výška istiny 2.834,76 eur priznaná žalobkyňi proti žalovanej 1/ nepresahuje rozsah zodpovednosti žalovanej 1/ určený zdedenými čistými aktívami v hodnote 17.122,- eur z dedičstva po jej právnom predchodcovi. Rovnaký záver platí aj voči žalovanému 3/, keď výška priznanej istiny 7.297,35 eur nepresahuje rozsah zodpovednosti žalovaného 3/ určený zdedenými čistými aktívami v hodnote 77.371,38 eur z dedičstva po jeho právnej predchodkyňi.

30. Odvolacie námietky žalovaných 1/ a 3/ nie sú na základe vyššie uvedeného spôsobilé zvrátiť vo vzťahu k predmetu tohto sporu vyslovený právny záver o ich vecnej pasívnej legitímácii.

31. Žalobkyňa nesúhlasí so záverom súdu prvej inštancie o výške priznaného úroku z omeškania, keď tvrdí, že vo vzťahu k žalovanej 1 má nárok na úrok z omeškania vo výške 9,5 % ročne, namiesto priznaného úroku z omeškania vo výške 7,5 % ročne, vo vzťahu k žalovanej 2 má nárok na úrok z úrok omeškania vo výške 9,5 % ročne, namiesto priznaného úroku z omeškania vo výške 7,5 % ročne a vo vzťahu k žalovanému 3 má nárok na úrok z úrok omeškania vo výške 9 % ročne, namiesto priznaného úroku z omeškania vo výške 7,5 % ročne.

32. Úroky z omeškania sú príslušenstvom pohľadávky (§ 121 ods. 3 OZ) a sú jedným z právnych následkov omeškania dlžníka so splnením peňažného dlhu (§ 517 ods. 2 OZ). Tento následok spočíva v tom, že dlžník musí veriteľovi okrem samotného plnenia (istiny) poskytnúť tiež právnym predpisom (Nariadením vlády č. 87/1995 Z. z.) určené percentá z tej časti peňažného dlhu, s ktorou je v omeškaní. Súd prvej inštancie splatnosť istiny 2.834,76 eur priznanej žalobkyni voči žalovanej 1/ ustálil dňom 26.3.2007, splatnosť istiny 3.144,13 eur priznanej voči žalovanej 2/ ustálil dňom 27.3.2007 a splatnosť istiny 7.297,35 eur priznanej voči žalovanému 3/ ustálil dňom 3.4.2007, t.j. rovnako ako súd prvej inštancie.

33. Podľa ustanovenia § 10c Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

34. Podľa ustanovenia § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., v znení k času ustálenia splatností súdom prvej inštancie, je výška úrokov z omeškania dvojnásobok diskontnej sadzby určenej Národnou bankou Slovenska) platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, pričom v čase od 27.9.2006 do 27.3.2007 bola táto sadzba 4,75 % a žalobkyni za omeškania počnúc dňom 27.3.2007 a 28.3.2007 správne patrí úrok z omeškania vo výške 9,5 % ročne, v čase od 28.3.2007 do 24.4.2007 bola táto sadzba 4,5 % a žalobkyni za omeškania počnúc dňom 4.4.2007, preto správne patrí úrok z omeškania vo výške 9 % ročne. Na základe uvedeného odvolací súd v napadnutom rozsahu výšky úroku z omeškania rozsudok súdu prvej inštancie postupom podľa § 388 CSP zmenil.

35. Žalobkyňa rozsudok súdu prvej inštancie prevzala (prostredníctvom svojho právneho zástupcu) dňa 24.9.2019. Deň 9.10.2019 (streda) bol posledným dňom na podanie odvolania. Dňa 13.7.2020, po uplynutí odvolacej lehoty doručila žalobkyňa súdu prvej inštancie podanie (posúdené odvolacím súdom podľa jeho obsahu), v ktorom rozšírila rozsah odvolania aj vo vzťahu k ustáleniu počiatku omeškania žalovaných 1, 2, a 3 s priznaným plnením a vo vzťahu k výške úroku z omeškania, ktorý žiadala v sadzbe 15,5 % ročne od 2.1.2002. V zmysle ustanovenia § 364 CSP môže odvolateľ rozsah v akom sa rozhodnutie napáda rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Pokiaľ tak v označenej lehote neurobí, vylučuje ďalší rozsah z prieskumnej činnosti odvolacieho súdu. Uvedené pre danú vec potom znamená, že rozšírený rozsah odvolania po uplynutí odvolacej lehoty nebolo možné už prejednať a odvolací súd postupom podľa § 386 písmeno a) CSP odvolania v označenom rozsahu odmietol.

36. O nároku na náhradu trov celého konania (prvoinštančného aj odvolacieho) rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 396 ods. 2 CSP v spojení s § 255 ods. 2 CSP so zreteľom na úspech strán v spore. Žalobkyňa bola vo vzťahu k uplatnenej istine neúspešná v rozsahu 1,33 eur, čo je tak nepatrný rozsah, že nedovoľuje prijať záver, aby žalobkyni bol priznaný nižší nárok na náhradu trov konania ako 100 %. O výške náhrady trov celého (prvoinštančného ako aj odvolacieho) konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 odsek 2 CSP).

37. Odvolací súd súčasne poukazuje na to, že rozhodnutie odvolacieho súdu nevyžadovalo potrebu doplnenia prípadne zopakovania dokazovania na pojednávaní, nakoľko súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu (t.j. potrebnom pre rozhodnutie) zistil skutkový stav veci. Podľa § 384 CSP odvolací súd zopakuje dokazovanie v potrebnom rozsahu sám iba vtedy, ak má za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. V danej veci však odvolací súd nebol názoru, že by súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k

nesprávnym skutkovým zisteniam. Odvolací súd pri svojom rozhodnutí tak vychádzal iba zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie.

38. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 CSP).

(1) Dovolanie podľa § 421 odsek 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 CSP).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).